

Силабус освітнього компоненту Педагогічна практика в групах ЗДО

Фаховий коледж

Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Освітньо професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр	Форма навчання	денна	Навчальний рік/ семестр	2023-24 н.р. четвертий курс VII. семестр
------------------------------	---------------------------	----------------	-------	-------------------------	--

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Педагогічна практика в групах ЗДО
Циклова комісія	Дошкільна освіта
Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: Нормативна Кількість кредитів: 5 Кількість годин: 150 Практична діяльність: 76 Самостійна робота: 74 Форма підсумкового контролю - залік
Викладач(і), відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, адреса електронної пошти викладача/ів)	Гаврилюк Ілона Юліївна, викладач педагогіки і психології, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист gavriljuk.ilona@kmf.org.ua консультації згідно програми практики Classroom дисципліни
Пререквізити навчальної дисципліни	Педагогічна практика в групах ЗДО є обов'язковим освітнім компонентом ОПП підготовки фахових молодших бакалаврів фахової передвищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта. Навчальна практика спирається на теоретичні знання з дисциплін «Загальні основи педагогіки та дошкільної педагогіки», «Дитяча психологія», «Художня праця», «Педагогічні технології у дошкільній освіті. Практикум з ігрової діяльності», «Основи природознавства і методика ознайомлення дітей з природою».
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	Мета практики: підготовка студентів до цілісного виконання функцій вихователя дітей дошкільного віку; формування вмінь проведення системи навчально-виховної роботи з дітьми, розвиток творчого підходу до педагогічної діяльності. Завдання практики:

1. вчити студентів застосовувати психолого-педагогічні знання в навчально-виховній роботі з дітьми дошкільного віку;
2. вчити проводити експериментально-дослідну роботу;
3. формувати у студентів систему педагогічних умінь:
  - спостерігати і аналізувати навчально-виховний процес в групі дошкільного навчального закладу, визначати ефективність педагогічного впливу;
  - проводити психолого-педагогічне спостереження за дітьми;
  - проводити діагностику знань, умінь і навичок дітей дошкільного віку;
  - визначати мету та планувати зміст роботи, цілеспрямовано добирати методи, засоби, прийоми організації навчально-виховного процесу, прогнозувати результати їх застосування, враховувати динаміку розвитку кожної дитини і дітей групи;
  - досягати мети виховання і навчання, проводити педагогічну роботу з дітьми дошкільного віку, спираючись на знання з курсів дитячої психології, дошкільної педагогіки, фізіології дітей, фахових методик;
  - застосовувати різноманітні методи, спрямовані на творче розв'язання завдань всебічного розвитку і виховання дітей в сучасних умовах;
  - керувати різними видами діяльності дітей дошкільного віку, створювати умови для цікавого, змістовного життя дітей в дошкільному навчальному закладі;
  - використовувати різні форми роботи з батьками;
  - виконувати професійні функції за обраною професією;
4. Розвивати творчість здобувачів передвищої освіти, формувати вміння застосовувати свої теоретичні знання, здійснювати нетрадиційні форми роботи.
5. виховувати у студентів любов до педагогічної професії, стимулювати до поглиблення педагогічних знань та розвитку педагогічних здібностей;
6. формувати турботливе ставлення до дітей, їхнього здоров'я, любов до них.

Компетентності за ОПШ:

Інтегральна компетентність Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього та дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових методик дошкільної освіти та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово

КЗ-5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії

КЗ-7. Здійснення безпечної діяльності

КЗ-8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Спеціальні (фахові) компетентності

КС-1. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага)

КС-2. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності

КС-3. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок безпечної і екологічно доцільної поведінки та діяльності в довкіллі, навичок орієнтування на сталий розвиток

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості

КС-5. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі)

КС-6. Здатність до розвитку сенсорно-перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього та дошкільного віку

КС-7. Здатність до формування елементарних логіко-математичних уявлень та культури інженерного мислення у дітей раннього та дошкільного віку

КС-8. Здатність до навчання дітей раннього та дошкільного віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки

КС-9. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього та дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів)

КС-10. Здатність до розвитку мовлення у дітей раннього та дошкільного віку та їхньої взаємодії з однолітками та дорослими

КС-11. Здатність до організації та керівництва ігровою, художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього та дошкільного віку

КС-12. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва та засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності в різних видах мистецтва

КС-13. Здатність до індивідуального та диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей

КС-14. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває протягом усього життя людини

КС-15. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами

Програмні результати навчання

ПР-01 Упорядковувати універсальне, розвивальне середовище у групах раннього та дошкільного віку з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини

ПР-02 Вміти планувати та організовувати освітній процес в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів здоров'язбереження, особистісно зорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії

ПР-03 Встановлювати зв'язок між процесом розвитку, навчання та виховання дітей раннього та дошкільного віку відповідно до їхніх вікових особливостей

ПР-04 Окреслювати завдання, форми взаємодії «родина–заклад дошкільної освіти – початкова школа» та їх реалізація в умовах закладу дошкільної освіти

ПР-05 Виявляти та узагальнювати результати діяльності дітей раннього та дошкільного віку з використанням педагогічних технологій

ПР-06 Дотримуватися морально-етичних норм. Формувати моральні цінності у дітей раннього та дошкільного віку

ПР-07 Демонструвати та оцінювати результати власної діяльності з урахуванням закономірностей освітнього процесу закладу дошкільної освіти

ПР-08 Осмислювати і визначати концептуальні засади, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми раннього та дошкільного віку

ПР-09 Визначати завдання, зміст специфічно дитячих видів діяльності (предметно-практична, ігрова, мистецька, пізнавальна) та організовувати їх відповідно до освітніх програм

ПР-10 Організовувати умови безпеки життєдіяльності дітей раннього та дошкільного віку

ПР-11 Виявляти готовність до зміцнення психічного, фізичного та соціального здоров'я, формування навичок здорового способу життя у дітей раннього та дошкільного віку

ПР-12 Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти на засадах етики професійного спілкування та оцінювати результативність педагогічної взаємодії

ПР-13 Знати і використовувати в практичній діяльності нормативно-правові документи, законодавчі акти у сфері дошкільної освіти

ПР-14 Формувати досвід самостійної творчої діяльності (художньо-мовленнєва, художньо-продуктивна, ігрова) у дітей раннього та дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти

ПР-15 Визначати особливості та способи організації провідної (ігрової) діяльності дітей раннього та дошкільного віку в освітньому процесі закладів дошкільної освіти

ПР-16 Володіти методиками та технологіями зони актуального та ближнього розвитку дітей раннього та дошкільного віку різного рівня розвитку

ПР-17 Формувати національно патріотичні почуття та ціннісне ставлення у дітей раннього та дошкільного віку до культурних надбань українського народу, представників різних національностей і культур

ПР-18 Організовувати та розділяти предметно-просторове розвивальне середовище на осередки діяльності в групах дітей раннього та дошкільного віку

ПР-19 Здійснювати самоосвіту, самовдосконалення, самореалізацію в професійній діяльності, впроваджувати перспективний педагогічний досвід та інноваційні технології в освітній процес закладу дошкільної освіти

ПР-20 Застосовувати принципи індивідуального та диференційованого розвитку дітей раннього та дошкільного віку в організації освітнього процесу закладу дошкільної освіти

ПР-21 Забезпечувати розвиток базових якостей особистості дитини в різних видах діяльності в умовах закладу дошкільної освіти

ПР-22 Створювати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей раннього та дошкільного віку

ПР-23 Керувати власною активністю відповідно до особистісних цінностей з урахуванням умов, цілей, завдань освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти.

Програма навчальної дисципліни містить 4 змістовні модулі:

Змістовий модуль 1. Підготовчий етап

1. Взяти участь у настановчій та підсумковій конференціях щодо організації та проходження практики.
2. Розробити індивідуальний план роботи на період практики.
3. Спостереження та аналіз навчально-виховного процесу в групі: заняття, режимні процеси.
4. Спостереження та аналіз за показові заняття різних типів: комплексні, комбіновані, тематичні, інтегровані заняття; заняття фронтальні, групові, індивідуальні; вечори розваг, тематичні свята.
5. Вивчення дітей даної вікової групи, рівень їх знань, умінь і навичок, характер взаємовідносин в різних видах діяльності та визначає дитину, за якою проводитиме психолого-педагогічне спостереження.

Змістовий модуль 2. Навчально-методична діяльність

1. Самостійно працюють вихователями, виконують завдання

	<p>практики, організують спілкування та дидактичні ігри.</p> <p>2. Практиканти проводять роботу з батьками: беруть участь у батьківських зборах, надають індивідуальні та групові консультації з питань навчання і виховання дошкільників, проводять бесіди, добирають і оформляють матеріали в батьківських куточках тощо.</p> <p>3. Практиканти організують й проводять по два показових заняття, на основі власно виготовленим планом з використанням інноваційні форми і методи навчання. До кожного залікового заняття практиканти підбирають чи виготовляють самостійно цікавий матеріал, які мають бути затверджені вихователем-методистом закладу дошкільної освіти за два дні до проведення заняття.</p> <p>4. Після кожного залікового заняття провести його обговорення та аналіз присутніми (іншими студентами-практикантами, вихователем, методистом, завідуючою, методистом та керівником по практиці), з відповідним оформленням протоколів.</p> <p>3. Ведення щоденника практики з аналізом роботи кожного дня, де відображається зміст проведеної студентом роботи, фіксується спостереження та результати аналізу всіх видів діяльності.</p> <p>Змістовий модуль 3. Практично-методична діяльність</p> <p>1. Проведення психолого-педагогічне спостереження та аналіз поведінки і взаємовідношення у групі, з відповідним оформленням характеристики даної групи.</p> <p>2. Підбірка методів для проведення діагностики виявленню рівнів індивідуальних особливостей одної дитини певної вікової категорії з оформленням аналізу та висновків.</p> <p>3. Оформлення дослідницької роботи відповідно умов даної методики з дотриманням правил конфіденційності.</p> <p>Змістовий модуль IV. Підсумковий етап</p> <p>1. На підсумковому етапі працюючи в групах закладу дошкільної освіти практиканти проводять залікові заходи.</p> <p>2. Конспекти залікових занять перед проведенням затверджуються вихователем групи керівником практики від циклової комісії фахової передвищої освіти.</p> <p>3. Практика завершується обговоренням її підсумків на педагогічній раді ЗДО базі практики з відповідним оформленням документації на студента практиканта.</p>									
<p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>Навчальні досягнення здобувачів передвищої освіти із ОК Педагогічна практика в групах ЗДО оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.</p> <table border="1" data-bbox="592 1765 1487 2004"> <thead> <tr> <th data-bbox="592 1765 667 1861">№ з/п</th> <th data-bbox="667 1765 1326 1861">Показники якості виконаних завдань практики</th> <th data-bbox="1326 1765 1487 1861">Кількість балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="592 1861 667 1973">1</td> <td data-bbox="667 1861 1326 1973">Організованість, дисциплінованість і відповідальне ставлення до своєї роботи у ролі студента-практиканта</td> <td data-bbox="1326 1861 1487 1973">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="592 1973 667 2004">2</td> <td data-bbox="667 1973 1326 2004">Систематичне ведення щоденника практики</td> <td data-bbox="1326 1973 1487 2004">10</td> </tr> </tbody> </table>	№ з/п	Показники якості виконаних завдань практики	Кількість балів	1	Організованість, дисциплінованість і відповідальне ставлення до своєї роботи у ролі студента-практиканта	10	2	Систематичне ведення щоденника практики	10
№ з/п	Показники якості виконаних завдань практики	Кількість балів								
1	Організованість, дисциплінованість і відповідальне ставлення до своєї роботи у ролі студента-практиканта	10								
2	Систематичне ведення щоденника практики	10								

	<table border="1"> <tr> <td>3</td> <td>Активна участь у підготовці та проведення режимних процесів протягом дня або рівень професійно-педагогічних умінь</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Якісне виконання завдань змістових модулів практики</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Наявність фотоматеріалів заходів, передбачених програмою практики</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>Своєчасне оформлення та подача звітної документації</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>Участь у настановній та звітній конференціях</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Усього (максимальна кількість балів)</td> <td>100</td> </tr> </table>	3	Активна участь у підготовці та проведення режимних процесів протягом дня або рівень професійно-педагогічних умінь	10	4	Якісне виконання завдань змістових модулів практики	30	5	Наявність фотоматеріалів заходів, передбачених програмою практики	10	6	Своєчасне оформлення та подача звітної документації	10	7	Участь у настановній та звітній конференціях	20		Усього (максимальна кількість балів)	100	
3	Активна участь у підготовці та проведення режимних процесів протягом дня або рівень професійно-педагогічних умінь	10																		
4	Якісне виконання завдань змістових модулів практики	30																		
5	Наявність фотоматеріалів заходів, передбачених програмою практики	10																		
6	Своєчасне оформлення та подача звітної документації	10																		
7	Участь у настановній та звітній конференціях	20																		
	Усього (максимальна кількість балів)	100																		
<p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>Загальна оцінка підсумків роботи студента-практиканта уміщує сумарне оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • якості виконання кожного завдання; • аналізу професійних рис практиканта (дисциплінованість, уміння організувати власний робочий час, ініціативність, творче ставлення до справи та інші), його готовності надати допомогу працівникам дошкільного навчального закладу; • оцінних суджень, висловлених методистами, адміністрацією, працівниками бази практики (характеристики); • аналізу змісту та якості звітної документації студента; • самооцінки студентом ступеня своєї підготовленості до самостійної практичної діяльності та якості виконаної роботи у захисті практики. <p>Проходження студентам практики у закладах дошкільної освіти оцінюється так: <i>зараховано</i> та <i>не зараховано</i>.</p> <p>Навчальної (ознайомчої) практики у закладах дошкільної освіти забезпечує цілісний підхід в професійній діяльності майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти для оволодіння теоретичними і практичними аспектами системи дошкільної освіти. Практика спрямована на ознайомлення здобувачів передвищої освіти із системами організації навчально-виховного процесу в закладах дошкільної освіти та вироблення необхідних практичних професійних навичок і умінь. Під час практики кожен студент має змогу перевірити свої теоретичні знання, практичні уміння та навички з обраного фаху, виявити власні здібності, переконатися у правильності вибору майбутньої професії.</p> <p>Програма практики виконується на базі закладу дошкільної освіти з відривом від аудиторного навчального процесу на протязі 3 тижнів. Форма організації практики – групова.</p>																			
<p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Атрощенко Т.О. Практична підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, Ужгород 2022р. https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/48743 2. Білан О.І. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О.І. Білан, за заг. ред. О.В. Низковської, 2017 – 256с. https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/Bila_Programa_Ukrdoshkillja_2017.pdf 3. Беленька Г.В. Формування професійної компетентності сучасного вихователя дошкільного навчального закладу : монографія. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. 320 с. 																			

4. Белікова В.В. Програма та методичні вказівки до педагогічної практики / за заг. ред. О.Е.Коваленко. Харків: УПА, 2015. 43 с.
5. Державний стандарт дошкільної освіти: Постанова кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF>
6. Івах С.М. Формування професійної компетентності майбутніх фахівців дошкільної освіти під час проходження педагогічної практики. Наукові записки кафедри педагогіки. 2014р.
7. Мирончук Н.М. Методичні основи організації педагогічної практики студентів закладу вищої освіти: метод. посібн. / Н.М. Мирончук. – Житомир, 2017. – 52 с.
8. Підлипняк І.Ю. Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти. Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : збірник наукових праць Уманського держ. Пед. ун-ту ім. Павла Тичини. Умань : ПП Жовтий О.О., 2013.
9. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
10. Про дошкільну освіту : Закон України від 11.07.2001 р. № 2628-III. Дата оновлення: 05.09.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>
11. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>.
12. Примірний перелік ігрового та навчально-дидактичного обладнання для закладів дошкільної освіти (затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 19 грудня 2017 року № 1633).
URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/perelik-igrovogo-ta-navchalnodidaktichnogo-obladnannya>